

Sopron óvárosa

Sopron ősi zárt városmagja már a XIV. században falakkal és várárokkal volt körülveve. Az utcák vonala a városfalat követi. A XVI. században a városnak csak két bejárata volt: észak felől az Előkapu, délkelet felől a Hátsókapu. A Belváros mai arca az 1676-os évi nagy tűzvész után alakult ki. Szépen ívelt szűk utcáiba egy-egy torony tekint: az Új utcába a Tűztorony, a Templom utcába az Evangélikus templom, a Fegyvertár utcába az Orsolya-templom.

Ódon, erkélyes házak, boltíves kapualjak, vaskopogtatós kapuk és árkádos udvarok őrzik a múltat. A Belváros két pólusa a Fő tér és az Orsolya tér, amelyet 4 párhuzamos utca kapcsol össze. A városnézést érdemes a Fő téren kezdeni.

A Tűztorony Sopron jelképe. Barokk hagymakupolája a kétfejú sassal 58 méter magasra emelkedik, így a város több pontjáról is jól látható. A tornyot a Fő térről lehet a legjobban megcsodálni. Alsó, hengeres törzse római kori falmaradványokra épült még a XIII. században. A reneszánsz körkély az 1676-ban pusztító tűzvész után készült el. Fölötte a torony nyolcszögletes kialakítású. Négy oldalán óralap látható az 1735-ös évszámmal.

A rézkupola nyitott lámpástoronnyal záródik. Ezen helyezkedik el szélforgóként a kétfejú sas, amely a Sopronban zajlott koronázások emlékét őrzi. A hagyomány úgy tartja, ha a sas észak-déli irányba áll, akkor eső közeledik.

A Tűztoronyban egykor szolgálatot teljesítő öröknek sokrétű feladatuk volt. Figyelmeztették Sopron lakosait,

- ha tűz ütött ki valahol,
- ha ellenség közeledett,
- vagy ha idegenek bort akartak hozni a városba.

A torony körkélyéről páratlan kilátás nyílik a belvárosra és a Sopront körülölelő Lővérekre - tiszta időben pedig az Alpok közeli vonulatai is idelátszanak.

 Tűztorony
Sopron, Fő tér 1.

Sopron Vármegye Makettpark

A 800 m² alapterületű makettpark az egykori Sopron vármegye több mint 30 legfontosabb épületét mutatja be.

Cím: Sopron, Bánfalvi út 2.

TIPP

Múzeumnegyed

A belváros központjában található Múzeumnegyed négy műemléképület – a Storno-ház, a Tábornok-ház, a Fabricius-ház és a Tűztorony – összekapcsolásával jött létre. A Múzeumnegyed főbejárata a Generális-ház. Az épület fedett belső udvarából indulva átjárókon, színtelölásokon, izgalmas zugokon és tereken keresztül fedezhetjük fel Sopron múltját.

Az újonnan kialakított épületegyüttes labirintusát bejárva megismerhetjük a 10 tematikus kiállítás gazdag anyagát, amely Sopron történelmét mutatja be az őskortól napjainkig.

Scarbantia Régészeti Park

Az 1970-es és 1980-as években folytatott feltárások eredményeképpen hozták létre ezt a római kori romkertet.

Közepén a II. századból származó tipikus városi utat tártak fel. Az 5 m széles gneisz kövekkel borított utat bogárhátúra burkolták a vízvezetés érdekében. Az út északi oldalán római kori lakóházat tártak fel. A IV. század elején a korábbi épületeket lebontották és erődfalak épültek helyettük.

Patika-ház

A Patika-ház sárga épülete jócskán benyúlik a Fő térbe. A XVI. századtól ebben a házban működött az Angyal Patika.

Neves orvosok és gyógyszerészek éltek itt. Közülük külön említést érdemel Gensel Ádám, aki a XVIII. század elején, a világon elsőként kutatta az időjárás frontok hatását az emberi szervezetre. Nevét emlék-tábla is őrzi a Patika-ház Kecse-templom felőli oldalán.

A közel kétszáz éves patikabelső számos orvosláshoz kapcsolódó érdekes iratnak, eszköznek ad otthont.

Macskakő Gyermekmúzeum

A kiállítás a régmúlt időkben élő emberek mindennapjait mutatja be az óvodások és az alsó tagozatosok számára. A kicsik önállóan, történelmi ismeretek nélkül, játékos formában fedezhetik fel a kiállított műtárgyakat. Kreatív foglalkozások, hagyományos feladatok, szerepjátékok és digitális feladatok várják az idelátogatókat.

Múzeumnegyed

Sopron, Fő tér 6-8.

Scarbantia Régészeti Park

Sopron, Városház utca 6.

Patika-ház

Sopron, Fő tér 2.

Macskakő Gyermekmúzeum

Sopron, Szent György utca 12.

Kecske-templom

A Kecske-templom a város egyik legismertebb temploma a Fő téren áll. Ferences-templom, Bencés-templom, Magyar-templom, Kecske-templom, Nagyboldogasszony-templom - mindegyik elnevezés a soproni Nagyboldogasszony-(Bencés) templomra utal.

A templom számos történelmi esemény színhelye volt. Három koronázást és öt országgyűlést is tartottak falai között.

A Kecske-templom nevét a kapuja fölött látható címerben szereplő kecskéről kapta.

A Kecske-templom látogatása során érdemes megtekinteni az altemplomot, a középkori kápolnát és a Káptalantermet is.

Kecske-templom
Sopron, Templom utca 1.

Belvárosi körutazás

Rövid városnézés Sopron belvárosában.
Útközben hangszórós tájékoztató a látnivalókról.

Menetidő
30 perc

Indulási hely
Fő tér

Menetrend
és további információ:
www.sopronikisvonat.hu

TIPP

Evangélikus templom

A soproni evangélikusok első fatemploma 1676-ban épült fel a mai templom helyén. Még abban az évben elpusztult a nagy tűzvészben. A mai kőépület a negyedik templom ezen a helyen. 1782-ben kezdték építeni, II. József Türelmi Rendeletének kibocsátása után, torony nélkül. Az építés érdekessége, hogy az alapozás előtt 182 égerfa cölöpöt vertek a földbe, mivel a talaj laza szerkezetű volt. Az 52,5 m magas tornyot 80 évvel később, 1867-ben szentelték fel.

Sopron legnagyobb temploma, a magyarországi evangélikus templomok közül a harmadik legnagyobb, 3000 hívő befogadására képes.

A templom orgonája a Magyar Evangélikus Egyház legnagyobb és legszebb hangú orgonája. Az orgonának és a kiváló akusztikának köszönhetően az evangélikus templom számos magas színvonalú koncertnek a helyszíne.

Evangélikus templom
Bünker János Rajnárd köz 2.

Ózsinagóga

Az Új utca nevével ellentétben Sopron egyik legrégebbi utcája, ma is igazi középkori hangulatot áraszt. Eredetileg Zsidó utcának nevezték, hiszen 1300 körül zsidó családok telepedtek itt le.

A gótikus Ózsinagóga a vallási törvényeknek megfelelően az utca vonalától egy házhellyel beljebb épült. Az így szabadon maradt telket bíraskodásra, a keresztényekkel való kereskedelemre használták.

Különleges értéket jelent az Ózsinagóga, hiszen Európa szerte csak három középkori zsinagóga ismert, ahol a hármastagolás – tóratertem, asszonyzsinagóga és rituális fürdő – eredeti formában maradt fenn. A Középkori Ózsinagóga ma múzeumként látogatható.

Bányászati Múzeum

A kiállítás a brennbergi szénbányászat (1753-1951) emlékei mellett bemutatja a magyar nemesfém-bányászat történetét is. Emellett érdekes ásványgyűjteménnyel rendelkezik.

Működő makettek segítségével ismerkedhetnek meg a látogatók a bányagépek fejlődésével.

Erdészeti Múzeum

A Templom utca 4. szám alatt lévő Esterházy-palotában működik az Erdészeti Múzeum. Itt őrzik az erdészethez, a földméréshez kapcsolódó eszközöket, az egykori diákélet emlékeit, valamint a fából készült régi használati tárgyakat.

Scarbantia Foruma

A Római Birodalom határán fekvő Scarbantia – ma Sopron – városszerkezetében a mai napig őrzik a római kori település alapjait. A régészeti kiállítóhely a mai utcaszint alatt a római várost mutatja be.

A városfal maradványait a Várfalsétány bejárásával ismerhetjük meg.

Ózsinagóga

Sopron, Új utca 22.

Bányászati Múzeum

Sopron, Templom utca 2.

Erdészeti Múzeum

Sopron, Templom utca 4.

Scarbantia fóruma

Sopron, Új utca 1.

Várkerület és környéke

A Várkerület a régi várak külső peremén jött létre, a régi városfalak ívét követve. A XII. századtól kezdve a város kereskedelmének fő színtere. A várak feltöltése előtt annak partján állították fel sátraikat, fabódéikat a vásárosok, ahonnan a portékákat árulták. Amikor a várak helyén létrejött telkeket kiárusították, az árusok itt szerettek volna állandó üzlethelyiséghez jutni.

A kevésbé tehetősek csak egy kis bódényi telket tudtak venni, a jól menő kereskedők egész lakópalotát tudtak építeni maguknak, a földszinten több helyiségből álló üzlettel.

A Várkerület napjainkban is a város kereskedelmének egyik színtere: üzletek, kávézók, pékségek, éttermek, fagyizók és sétálóövezet várja itt a Sopronba érkezőket.

Várfalsétány & rondella

Sopron belvárosának utcarendszerét a városfal határozza meg. A hármaskorú évszázadok építkezésének eredménye. Az ellipszis alakú, kívül nagy, belül kis kvaderekkel épült, 3 méter vastag falat bástyákkal erősítették meg.

A középkori városfalak mellett húzódó 600 méter hosszú Várfalsétány Sopron középkori védelmi rendszerét, rejtett zugait mutatja be a turisták számára. A körbejárható hármaskorú falív izgalmas látnivalókat rejt.

A sétány a Bunker-köztől indul, majd zegzugos útvonal a belső udvarokon, lépcsőkön, hangulatos kapualjakon vezet keresztül egészen a Várkerületig. Útközben tájékoztató táblák segítik az eligazodást.

Petőfi tér

A Petőfi téren találjuk a város zenélő szökőkútját, amely nyáron minden egész órában kb. 10 perces vízparádával szórakoztatja az idelátogatókat.

Deák tér

Sopron leghosszabb és Európa második leghosszabb tere. Közepén teljes hosszában szépen gondozott park húzódik.

A Deák tér – Mátyás király utca sarkán a városnéző kisvonat is megáll (*Sopron nevezetességei* program).

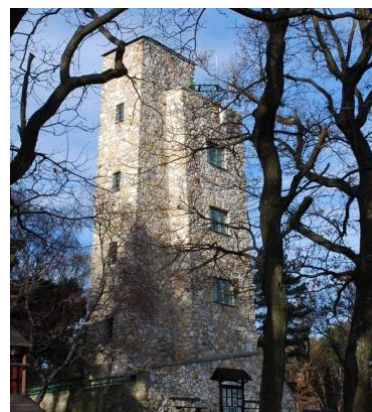
Lőverek

Sopron kertés villa- és üdülőnegyede a Lőverek, a Soproni-hegység lejtőire épült. A név már 1225 óta szerepel oklevelekben. Az egykor itt élt besenyő lövészek vagy lőverek emlékét őrzi. Itt álltak őrhelyeik a lejtőn. Ezen a hullámos, hegyes-völgyes területen alakult ki a Lőverek világa. A fák sűrűjében színes villák, hús verandák bújnak meg. Innen letekintve Sopron tornyai és háztetői látszanak a völgyben, távolban pedig a Fertő csillogó víztükre.

A pihenésre, túrázásra vágyók számára is kiváló lehetőségeket kínál a Lőverek. 7 tó, 20 patak és 40-nél több forrás várja a természet kedvelőit. A Lőverek 6 kilátójáról fenséges panoráma nyílik a környező vidékre. Sopron erdeiben létesült az országban először tanösvény, erdei tornapálya és erdei fajátszótér. A legismertebb túraútvonalak kiindulópontja az Állami Szanatórium és a Hotel Lővér környezete.

A Károly-kilátó a Soproni-hegység legnépszerűbb kirándulóhelye. A Károly-magaslatot és a rajta emelt kilátót Romwalter Károly soproni nyomdászról nevezték el. A ma is álló 23 m magas kilátótorony 1936-ban készült el Winkler Oszkár építész tervei alapján. A három emeleten lévő kis helyiségeket sokáig rádióamatőrök használták. A Károly-kilátó kétszintes tetőteraszáról csodálatos panoráma nyílik a vidékre.

Gyalogosan és járművel egyaránt jól megközelíthető. A parkolótól kényelmes, aszfaltos sétaút vezet a kilátóhoz a Lőverek kristálytisza levegőjű erdein át.

Károly-kilátó
Sopron, Károly-magaslat

Sopron nevezetességei

Informatív városnéző program, amely részletes és átfogó képet ad a városról, ötleteket ad a turistáknak a további felkeresendő lehetőségekről.

A legtöbb látnivaló a legrövidebb idő alatt.

Látnivalók: Belváros, Várkerület, Széchenyi-tér, Deák-tér, Lőverek, Soproni-hegység

Időtartam: 1 óra

Indulási helyek:

Fő tér, Hotel Szieszta, Hotel Lővér

Menetrend és további információ:

www.sopronikirandulas.hu

TIPP

Taródi-vár

Sopron vadregényes részén, a Kolostor-erdő közelében különös építményt rejt az erdő. Régebben Bagolyvárnak, napjainkban Taródi-várnak nevezik.

A több mint 4000 m² alapterületen fekvő vár a középkori lovagvárak mintájára épült a Löverek oldalában. A vár ura és építője Taródi István volt, aki minden szabadidejében a várat építette, több mint 50 éven keresztül.

A vár nagytermében XIX. századi bútorok és régiséggyűjtemény, valamint a vár építéstörténetét bemutató tablók láthatók. A várudvaron fürdőház és kert is található.

Napjainkban a várat gyermekei és leszármazottaik üzemeltetik.

Taródi vár

Sopron, Csalogány köz 36.

Boszorkány meseösvény

A Soproni-hegység elvarázsolt erdei útja a Boszorkány meseösvény. A Kalandpark bejárata mellett induló és a Károly-kilátóhoz vezető út mellett különleges feladatok, mesebeli élmények és izgalmas játékok fogadják az erdőlátogató családokat.

Boszorkány meseösvény

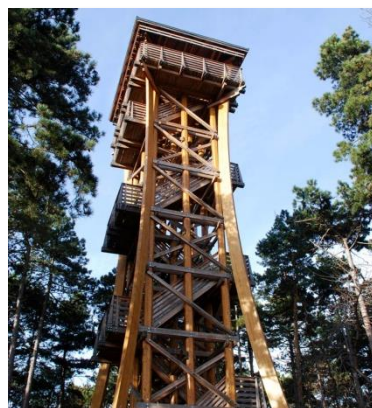
a Károly-kilátó felé vezető úton

Sörházdombi kilátó

A Sörházdombi kilátó 2006-ban épült a II. Világháború után lebontott régi kilátó helyén, a Soproni-hegység 300 m magas vonulatára.

Itt lehet igazán élvezni a sörházdombi erdősáv békéjét, nyugalmát, a madáracsicsérgést és a tiszta levegőt. A kilátás páratlan mind az északkeletre fekvő városra, mind a délen emelkedő lövéri magaslatokra.

Az autókat érdemes a Lövér körúton hagyni. Mind a Lövér körút, mind a Sörházdombi út felől pár perces sétával, az irányító táblákat követve könnyen megközelíthető gyalogosan.

Sörházdombi kilátó

Sopron, Sörházdombi út

XIX. századi nyaralók

A Villa sor az 1894. évi telekosztás után épült ki. Az utcán végigsétálva érezhetjük a múlt század végének hangulatát.

Szép szecessziós házakat is láthatunk itt, gazdag díszítésű verandával. Szerencsés módon szinte érintetlen formában maradtak meg a XIX. századi egy- és kétszintes fatornácos lövériházak.

Fertőrákos

Fertőrákos Soprontól 7 kilométerre, a Fertő partján fekszik. Természeti és történelmi emlékeiért turisták tízezrei keresik fel évről évre. Racus a nevét az egykoron bővizű patakban élő sok rákról kapta. Az 1900-as évek elején kapcsolták hozzá a Fertő szót, így alakult ki a település mai neve. A falu sok érdekességet kínál az idelátogató vendégek számára.

A Kőfejtő Fertőrákos leghíresebb látnivalója. Itt bányászták a jó minőségű mészkövet, amit építőanyagként és szoboralapanyagként használtak. Az évszázadokon át tartó bányaművelés után hatalmas katlan és a felszín alatt gigantikus termek labirintusa maradt vissza.

Napjainkban a Kőfejtő kivájt csarnokaiban 760 férőhelyes Barlangszínház működik. A barlangbelsőben őslénytani bemutató és a lajtamészke hasznosítását bemutató kiállítás található. A kőfejtő felszínén vezető Sziklai Benge Tanösvényen kilátópontok és tematikus bemutatóhelyek segítik a természeti értékek megismerését.

A pellengér Magyarország egyetlen köztéren megmaradt pellengére, az egykori település önálló bíraskodásának emléke.

A 16. században épült szégyenoszlophoz a kisebb bűntettek elkövetőit kötötték ki a középkorban nyilvános megszégyenítés céljából. Ez az egyetlen pellengér Magyarországon, amely eredeti helyén maradt fenn.

Kőfejtő
Fertőrákos, Fő utca 1.

Pellengér
Fertőrákos, Fő utca 139.

Fertőrákos nevezetességei

A program átfogó képet nyújt Fertőrákos felfedezéséhez. A vendégek a program során tippeket kapnak arról is, hogy mit érdemes még felkeresni Fertőrákoson.

Látnivalók: Kőfejtő, pellengér, városfalak, püspöki kastély, Fertő-Hanság Nemzeti Park, Mithras-szentély

Időtartam: 1 óra

Indulási hely: Fertőrákos Meggyesi u. 1.

Menetrend és további információ:
www.fertorakoskirandulas.hu

TIPP

Mithras-szentély

A Római Birodalomban a Napistenként tisztelt Mithrasnak föld alatti templomokat szenteltek. A keresztény korban a vallást elfelejtették, a szentélyeket egykori őrzői magára hagyták.

A Mithras-barlang 1866. júliusában ifj. Stornó Ferenc és Malleschitz György találták meg. A szentély a szocialista és a kapitalista rendszer szembenállásának éveiben a nagyhatalmak ütközőzónájába került, és csak a rendszerváltást követő hitelesítő ásatás és helyreállítás után lett látogatható.

Középkori városfalak

A települést a középkorban városfal oltalmazta a támadástól. Az erődítés létesítésénél ősünk ugyanis kihasználták a felszíni adottságokat. Csupán a mai Fő utca vonalában, a két védtelen, rövidebb oldalt kellett kapukkal és falakkal erősíteni.

Fertő tó

A Fertő tó Közép-Európa harmadik legnagyobb tava. Igazi alföldi, síkvidéki sóstó. Nemcsak különleges természeti viszonyai miatt világhírű, hanem növény- és állatvilága is egyedülálló az egész Földön. A tó partját nagy kiterjedésű nádasok szegélyezik.

A Fertő egyetlen magyarországi üdülőtelepét Fertőrákosról lehet megközelíteni. A tó sajátos szépsége sétahajókkal, kenutúrákkal is felfedezhető.

Páneurópai Piknik Emlékhely

Fertőrákos közelében: Sopronkőhida – St. Margarethen határátkelő

1989-ig Európát egy szögesdrótból font kerítés vágta ketté: a vasfüggöny. Azért építették, mert ezzel akarták megakadályozni azt, hogy Kelet-Európából „Nyugatra” lehessen szökni. 1989. augusztus 19-én 15 órakor ezen a helyen törte át a vasfüggöny kapuját több száz NDK-s állampolgár, hogy szabad földre jutva továbbutazhassanak az NSZK-ba. A látványos tömegmenekülés adott újabb lökést a változásoknak, és vezetett a Berlini Fal leomlásához.

Mithras-szentély
Meggyesi utca végén,
az osztrák-magyar határnál

Középkori városfalak
Fő utca 59. és Fő utca 222.

Aktuális információ
A Fertő-tavi Víziótelep a turisztikai fejlesztés munkálatai miatt lezárt munkaterület, strandolni, sétahajózni jelenleg nem lehet.

Páneurópai Piknik Emlékhely
Fertőrákos közelében:
Sopronkőhida – St. Margarethen határátkelő

Nagycenk

Nagycenk neve összeforrt a Széchenyi-családdal. Nagycenk és környéke a Széchenyi-család birtoka volt. Itt élt gróf Széchenyi Ferenc, a Magyar Nemzeti Múzeum megalapítója, valamint fia, gróf Széchenyi István, "a legnagyobb magyar". Egykori falujuk ma is méltó módon őrzi emléküket.

A Széchenyi-kastély Nagycenk legfontosabb látnivalója, a Kiscenki úton találjuk. A kastély bejáratának kovácsoltvas kapuját őrpületek fogják közre. A bejárat mögött franciakert húzódik. A főépületben nyílt meg a Széchenyi István Emlékmúzeum. Magyarország legnagyobb alapterületű emlékmúzeuma a Széchenyi-család történetét és Széchenyi István életét mutatja be.

A közelben, a nagycenki plébániatemplom temetőkertjében található a család mauzóleuma, történelmi zarándokhely.

A Széchenyi Múzeumvasút pőfögő gőzmozdonya és a vasúti kocsik nosztalgiautazásra csábítanak. A májustól szeptember végéig menetrend szerint közlekedő kisvasút a Nagycenki Széchenyi-kastély és a fertőbozi vasútállomás között szállítja az utasokat.

A Múzeumvasút szomszédságában található Mozdonyskanzen sok különlegességet tartogat az ide látogatók számára. A mozdonyskanzen kocsiparkja 9 különféle típusú és rendeltetésű kocsiból áll. Gőzmozdonyok, személy-, teher- és rönkszállító kocsik láthatók itt a kisvasutak múltjából. Nyitott és zárt teherkocsik, valamint személykocsik jellegzetes darabjait nézhetjük meg közelről.

A Mozdonyskanzen közvetlenül a múzeumvasút végállomása mellett található. Sok különlegességet tartogat az ide látogatók számára: gőzmozdonyok, személy-, teher- és rönkszállító kocsik láthatók itt a kisvasutak múltjából. Nyitott és zárt teherkocsik, valamint személykocsik jellegzetes darabjait nézhetjük meg közelről.

 Széchenyi-kastély
Nagycenk, Kiscenki út 3.

 Széchenyi Múzeumvasút
Nagycenk, Kiscenki út 3.
- a kastéllyal szemben

Fertő-part magyar oldal

Balf a Fertő tó partján fekszik, Soprontól 8 km-re. Elsősorban gyógyvizéről híres, az itt feltörő gyógyforrásokat már a rómaiak is ismerték és használták. 1631-ben Scholtz Jeremiás – Sopron város tisztiorvosa – egy tanulmányt jelentetett meg, amelyben népszerűsítette a gyógyhelyet és vizét. Hamarosan csodatévő híre lett Balfnak. A gyógyulni vágyó emberek messzi földről érkeztek fürdésre és ivókúrára.

Fertőrákos és Balf között nagyterjedésű szőlőültetvények húzódnak az út mellett. A település a soproni borvidék szíve, legismertebb fajtája a Kékfrankos. Balfon 2003 óta évente rendeznek Madárijesztő kiállítást, valamint Bor- és Babfesztyívt.

Ivókút 2008 szeptemberében avatták fel a balfi ivókutat. A kerámia-eozin alkotást Takács Győző képzőművész-keramikus készítette a Zsolnay Porcelánmanufaktúrában. A szabadon csordogáló kút vize gazdag lítiumban, kalciumban és magnéziumban, valamint alkáli-hidrogénkarbonátos.

Gyógyfürdő A balfi vizet az orvosok mozgásszervi és ortopédiai betegségek, valamint neurológiai megbetegedések kezelésére javasolják. Ivókúra formájában a palackozott ásványvíz rendszeres fogyasztása elősegíti a gyomor, a bél, a vese normális működését, a sejtek regenerációját és erősíti a csontozatot.

Ivókút

Fő utca Fertőrákos felőli végén

Gyógyfürdő

Balf, Fürdő sor 8.

Körutazás Sopronban és a Fertő-mentén

Komplett, egész napos programcsomag Sopron és Fertő-táj látnivalóinak felfedezéséhez.

A programcsomag magában foglalja Sopron és Fertőrákos látnivalóinak bemutatását, kiegészítve a Páneurópai Piknik Emlékhely felkeresésével, valamint szabadidővel a Fertőrákosi Kőfejtőnél.

Fontos!

A programra előzetes helyfoglalás szükséges!

További részletek:

www.sopronikirandulas.hu

TIPP

Fertőboz legjelentősebb műemléke a Gloriette. A Csúcsos-dűlő 187 méter magas dombjára épített emlékcarnok a település címerének központi eleme. A Gloriettet Gróf Széchenyi Ferenc építtette 1801-ben fertőrákosi mészkőből. A páratlan kilátás élmenye miatt érdemes felkeresni a Gloriettet. Szép időben 60 kilométerre, akár Pozsonyig is el lehetett látni erről a helyről.

Hegykő idegenforgalmi vonzerejét a szép környezet, a nyugodt vidék, a tiszta levegő és a kedvező földrajzi elhelyezkedés biztosítja. Napjainkban gyógyvizes termálfürdőjéről híres a falu. A hegykői termálkút vizét 2004-ben minősítették gyógyvízzé. A sétát kezdjük a Fürdő utcában:

Termálfürdő A termálfürdő 6 hektáros területen, festői környezetben, fedett és nyitott medencéivel várja vendégeit. Összesen 1180 m² vízfelület áll a fürdőzők rendelkezésére.

Nádak útján tanösvény A tanösvény Hegykő határában, a Fertő utca mellett, a Fertő tó partján húzódik. Az ösvény a nevét a Fertő jellemző növényéről kapta. A túraútvonalat végigjárva eljuthatunk a nád élőhelyére, a nádaratási helyekre.

Fertőszéplak első írásos emléke 1250-ból származik. Ekkor az Osl-család birtokolta. A település az évszázadok során többször cserélt gazdát. 1882-ben Széchenyi György érsek zálogba vette Esterházy Páltól a kastélyt, valamint a hozzá tartozó földeket és majorokat. Így vált Széplak a Széchenyi-nemzetség lakhelyévé közel egy évszázadon át.

Tájházak A Nagy Lajos u. 31-39. alatt találjuk azt az öt tájházat, amely a Fertő menti paraszt-barokk építészet szép példája. Az öt szomszédos épület helyreállításával az országban szinte egyedülálló módon őrizték meg a falu XIX. századi utcaképét is.

Vasúti lámpamúzeum

Haragovics József lámpagyűjteménye legszebb darabjaiból egyedülálló múzeumot rendezett be. Az itt kiállított 270 darab vasúti lámpa mindegyike különlegesség.

Cím: Fertőszéplak, Soproni út 13.

*Előzetes bejelentkezéssel látogatható:
06 20 322 4734 – 06 30 456 5329*

TPP

Fertőd két település - Süttör és Eszterháza - összevonásával jött létre 1950-ben. Süttör 1313-ban szerepel először írott dokumentumokban. 1762-ben kezdődött meg az Esterházy-kastély építése. Mire a kastély elkészült, a szomszédságában új falu született, az Esterházy Miklós herceg által alapított Eszterháza.

Az Esterházy-kastély Magyarország legnagyobb és legszebb barokk kastélya. A pompázatos "magyar Versália" káprázatos ünnepeknek, remek operaelőadásoknak és hangversenyeknek adott otthont.

Az épület monumentális: fő homlokzata 100 méter hosszú, szárnyai 48 métereseek. 126 szobája rokokó díszítéssel és berendezéssel készült el. A kastélypark 300 hektáros. A Cziráky Margit rózsakert gyönyörű látványt nyújt a kastély kertjében, ahol 8000 rózsatő színét és illatát élvezhetik az idelátogatók.

A kastély zenetermében Haydn művészetét és a kastély egykori zenei életét bemutató kiállítást láthatunk.

Esterházy-kastély
Fertőd, Joseph Haydn út 2.

AFertő vidéke különböző éghajlati övezetek, növény- és állatföldrajzi határok találkozási helye. Ezek az Európában egyedülálló adottságok és e kis területen előforduló élőhelyek sokszínűsége határozzák meg a táj arculatát. A természetbarátokat sokféle programmal várja ez a vidék. A vezetett programok közül a kenutúra és a hajnali madárles a legnépszerűbb.

A Fertő-tó körüli kerékpárút is teljesen kiépített, ausztriai szakasza 95, magyarországi szakasza 38 km hosszú. A kerékpárúton eligazító jelzések és egész útvonalat bemutató táblák segítik a tájékozódást, valamint kerékpáros pihenőhelyeket is találunk.

Túravezetések a Nemzeti Parkban

A Fertő-Hanság Nemzeti Park meghirdetett túravezetései során kenutúrával keressük fel a Fertő nádasát, a Fertő szikes tavai mentén megfigyeljük a madarakat és az ürgéket, ellátogatunk Hany Istók birodalmába.

Részletek a Csapody Látogatóközpontban

TIPP

Látogatóközpontok, kiállítások

A Kócsagvár a Fertő-Hanság Nemzeti Park székháza, amely a Nemzeti Parkot bemutató kiállításoknak ad otthont.

A Csapody István Természetiskola és Látogatóközpontban állandó kiállítás mutatja be a Fertő tavat Nemzeti Parkot.

Lászlómajorban kiállítások mutatják be a régi magyar mesterségeket, az egykor jellemző hagyományos gazdálkodási formákat, az állattenyésztést, valamint a Fertő-táj és a Hanság természetvédelmét és történetét.

További információ

A látogatóközpontokról aktuális információt az alábbi oldalon találhat: www.ferto-hansag.hu

Fertő-part osztrák oldal & Burgenland

Mörbisch Fertő tó nyugati oldalán, közvetlenül az osztrák-magyar határ mellett fekszik. Ez a bortermelő község 1848-ig a soproni uradalomhoz tartozott. A település fő utcájának sajátosságai az ún. Hofgassék. Ezek a hosszú keskeny udvarok két párhuzamos utcát kötnek össze és a megépülésük óta őrzik eredeti formájukat.

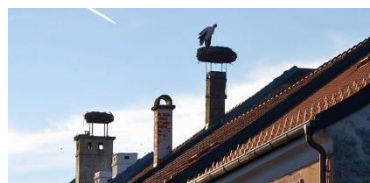
A Vízeszínpad Mörbisch legnagyobb vonzereje. A 3600 négyzetméteres színpadon 1957 óta nyaranta operetteket és klasszikus musicaleket adnak elő. A nézőtér 6000 vendég befogadására képes. Az előadás tűzijátékkal fejeződik be, majd a hajók egy éjszakai sétahajózás keretében hazaszállítják vendégeiket.

Ruszt a Fertő tó nyugati partján található, Mörbischtől 5,5 km-re és Oggautól 4 km-re fekszik. Az egykori történelmi Magyarország legkisebb szabad királyi városa volt. A kisváros festői központja műemléki védettséget élvez. Az egykori polgárházak reneszánsz vagy barokk stílusúak. Jellegzetességük a zárt erkély, a kőkeretes ablakok és a falba épített fülke. A városháza előtti

téren álló díszkút tetején a kétfejű sast láthatjuk a magyar koronával. A városka régóta híres kitűnő boráról. Az itt termesztett szőlőt a nap sugarai közvetlenül, vagy a tó vizéről visszaverődve érelik reggeltől estig. A bortermelők 1524-ben kapták meg a jogot, hogy a palackjaikat "R" betűvel jelzett dugóval zárják le. Ez azt jelentette, hogy a palack ruszti bort tartalmaz. A legnagyobb ínycseck asztalára is került belőle, még a Titanic luxusgőzös itallapján is szerepelt.

Ruszt a gólyák városa is. Ezen a területen a fehér gólyák rendkívüli védelem alatt állnak. A város címerében is szerepel gólya. A műemlék házak kéményein számtalan gólyafészket láthatunk, ahol a nyári hónapokban 50-70 gólya kelepel. Néhány éve 3 gólyacsalád úgy döntött, hogy itt marad télire is. A rusztiak gondjukat viselik a zord hónapokban, így télen is jó soruk van. A késő ősszel és kora tavasszal idelátogató vendégek nem győznek ámulni, hogy itt még ilyenkor is látni gólyát.

St. Margarethen nevét egykori templomának védőszentjéről - Szent Margitról - kapta. A településen található mészkőbányát Römersteinbruchnak - római kőbányának - is nevezik, mert már a rómaiak is használták az itt kibányászott követ építkezésre. Úgy tartják, hogy ez a kőbánya Európa legrégebben működő és legnagyobb kiterjedésű kőbányája. A közel 150 ezer m²-n elterülő kőbányában kitermelt mészkő könnyen megmunkálható, ezért az építkezéseknél szívesen használták. A kőkitermelés hatására néhol 30-40 méter magas falak keletkeztek.

Familypark A köfeytő közelében a Mesepark (Märchenpark) várja önfelédet szórakozásra a családokat. Van itt hullámvasút, elvarázsolt kastély, vízimalom, körhinta és még állatsimogató is. Legalább 80-féle attrakció közül választhatnak az idelátogató vendégek az élményvárbán, a meseerdőben, a kalandszigeten és a tanyán. Érdeemes egy egész napot rászánni, hogy minél több játékot kipróbálhassanak a gyerekek.

Familypark
St. Margarethen im Burgenland,
Märchenparkweg 1.

Eisenstadt az Esterházy hercegek régi lakóhelye, itt vált világhírűvé Joseph Haydn, aki az Esterházy család udvari zeneszerzője és zenekarának vezetője volt. Ezért nevezik Eisenstadtot Haydn városnak. A Haydn-ház a híres zeneszerző egykori lakóháza, amely ma múzeumként működik. Állandó és időszakos kiállítások mutatják be 300 év zenei történetét.

Esterházy-kastély A kastély Burgenland egyik legjelentősebb turisztikai célpontja. A kastély ékköve a Haydn-terem, amely korábban díszterem volt. Mai elnevezését onnan kapta, hogy Joseph Haydn számos művét Kismartonban szerezte és ebben a teremben mutatta be. A kastélyban található Haydn-terem a legszebb és az egyik legjobb akusztikájú koncertterem a világon.

Esterházy-kastély
Eisenstadt, Esterhazyplatz 1.

Purbach a középkorban a környék legnagyobb és legjobban védett vára volt, amelyet vizes árkok és sáncok vettek körül. A törökök mégis többször lerombolták, a várost pedig felgyújtották. Azért nevezték el Feketevárosnak, mert a törökök kiverése után nem maradt belőle más, csak a fekete üszkös romok. Az óvárosba belépve úgy érezzük, mintha időutazáson vennénk részt. Bármerre

nézünk, úgy tűnik, mintha egy középkorban játszódó film díszletei közé kerültünk volna. Boltíves kapualjak, apró kőkeretes ablakok, erődítmény-szerű házfalak, kis kápolnák a házak oldalában, egy kút a városfalakon belül és egy patak, amely keresztülszeli a városkát.

Purbach is bortermelő városka. Ha a Török-kapun keresztül jövünk ki az óvárosból, rögtön szembetaláljuk magunkat a leghosszabb pincesorral. A patak két oldalán 50 pince sorakozik egymás mellett az óváros közelében. Az első pincét az 1850-es években építették a föld alá. Funkciójuk ma sem változott, de a legtöbbjüket már borozónak használják.

Breitenbrunn nevét a központban található kútról kapta, mert az első telepesek a 13. században a kút körül építették fel házaikat. Breitenbrunn most is őrzi a régi idők hangulatát. A Török-torony, a művész házak, a történelmi városközpont, a pincesor, a kápolnák és az út menti faragott kőkeresztek mind a múltat idézik.

Pincesor A lakosság megélhetése évszázadok óta a bortermelésből származik. A történelmi pincesor látványpincéiben sok érdekeset tudhatunk meg a pincék funkciójáról, a nagy présekről, a bor feldolgozásáról és a szőlőművelésről.

Weiden egyik érdekessége a Granárium, amely egy restaurált magtár a 19. századból. A falu másik attrakciója a Sesselmarkt, azaz a székpiac. Az őstermelők a falu fő utcáján kiülnek a házuk elé egy székre, és kínálják a portékájukat. Művészi szalmafonások, helyi gyümölcsök és zöldségek közül válogathatnak az idelátogatók. Érdeemes megnézni a barokk plébániatemplomot, melynek homlokzati falfülkéiben Szent István király és Szent Imre herceg szobra látható. A weideni Szélerőmű Parkban 26 szélerőmű termeli az energiát. Az információs iroda mellett is van egy ezek közül, ahol az érdeklődők további információt kaphatnak a szélenergiáról.

Frauenkirchen a tó környékének vallási központja. Már a kereszténység előtti időkben kegyhely volt, Frauenkirchen a 14. század óta ismert búcsújáróhely volt. 1869-ben a fertőrákosiak száraz lábbal keltek át a tavon a boldogasszonyi búcsúra. Ennek emlékére a fertőrákosi Virágosmajori kápolna falára egy márványtábla került a következő felirattal:

"A Boldogságos Szűz Mária tiszteletére, és annak emlékezetére, hogy a rákosi hívek a kiszáradt Fertő medrén át 1869. október 3-án tartották Boldogasszonyba az első búcsújáratot."

Pamhagen a Fertő tó mellett az egyetlen olyan település, ahol autóval és kerékpárral egyaránt átjuthatunk a határon. A település legfőbb nevezetessége a török időkbeli származó harangtorony, amely a Fő utca 60. számú ház előtt áll. A 17. században a templom 1 km-re volt a falutól. Azért építették a harangtoronyt a faluba, hogy emlékeztesse a falu lakosait a misére.

A települést elhagyva, a szőlőskertek között haladva juthatunk el az állatparkba, ahol a gyermekes családok a fák hűsében egy kellemes délutánt tölthetnek. A falu határában állt egykor a vízvár, amelynek ma már csak a maradványai látszanak. A környék még a múlt században is mocsaras, lápos terület volt, amelyet fokozatosan lecsapoltak. Akkoriban a falu még közvetlenül a vízparton, illetve gyakran víz alatt állt. Egyesek szerint ezt a helyet örökítette meg Jókai Mór a Névtelen vár című regényében. Ennek a regénynek hatására vált ismertté a Hanság legendás alakja, Hanyistók.

